

MAGYAR L APJA

3 lei

...á posta a plátitá in nune
aprobant Dr. Gen. PTT No.

UNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 84 (1798) Oradea, 1938. apr. 14

Primcolaborator: **dr. Gyárfás Elemér**

Őfelsége a király váratlan látogatása Oradeán

Négy óra hosszáig időzött városunkban az uralkodó. — Megtekintette a repülőteret és a határerődítményeket, majd másfélórás megbeszélést tartott a városházán, a város és a megye gazdasági és kulturális helyzetéről

A tömeg mindenütt felismerte és lelkesedéssel ünnepelte a királyt

Oradea. Saját tud. Szerdán reggel szinte percek alatt híre terjedt, hogy Őfelsége II. Károly király, rangrejtve és meglepetésszerűen városunkba érkezett.

A váratlanul történt királylátogatás városszerte hatalmas érdeklődést keltett s mindenfelé élénken tárgyalták az uralkodó meglepetésszerű érkezésének hírét. Nyilvánvaló, hogy az uralkodó váratlan látogatása tulajdonképpen azoknak a királylátogatásoknak folytatásaként történt, amiket Őfelsége a közelmúltban Olteniában, Diósti községben, Caracalban és Craiovában végzett. A király, aki valóban szíven viseli országának és népeinek sorsát, személyes tapasztalatok útján kíván meggyőződni az egyes vidékek közéleti, népjóléti állapotairól. Függetlenül attól, hogy az uralkodó maga is így ismerheti meg legjobban népeinek sorsát, gazdasági és kulturális helyzetét s az egyes vidékek sajtósági körülményeit, kétségtelen, hogy minden téren nagy erkölcsi hatásuk van ezeknek a látogatásoknak. Az ország lakossága megnyugvással érezheti ki az ilyen királylátogatásokból, hogy az uralkodó mennyi közvetlenséggel érdeklődik népeinek sorsa felől. De az ilyen közvetlen érdeklődés a helyi hatóságokat is arra buzdítja, hogy magas színvonalu, tárgyilagos közigazgatással lássák el tisztjüket. A királylátogatások mély hatását s a nép lelkére gyakorolt spontán és mélyreható erejét pedig mindennél jobban bizonyítja az az őszinte és magával ragadó lelkesedés, amely városunkban is végig kísérte Őfelsége útját, anélkül, hogy ezt a királylátogatást hivatalos előkészítés előzte volna meg.

Őfelségének városunkban tett látogatásáról egyébként az alábbi részletes tudósításban számolunk be:

Őfelsége megérkezik a városba. — Egy közrendőrt szólít meg először a király...

Oradea. Saját tud. Szerdán reggel 9 óra után néhány perccel Őfelsége II. Károly király rangrejtve, meglepetésszerűen városunkba érkezett. A királyi különvonat Venetia állomáson állt meg, ahonnan a király gépkocsival a

Őfelsége II. Károly király

térparancsnokságra hajtattott. Őfelsége társaságában volt Argiseanu tábornok hadügyminiszter, Arnaud Calinescu belügyminiszter, a nagyvezérkar főnöke, Radu és Mihalescu őrnagyok, az uralkodó szárnysegédjei. A magyar vendégeket vivő három gépkocsi fél 10

órákor haladt át a Piata Unirii-n. A király sötétkék nyitott gépkocsija haladt az élen, amelyet maga Őfelsége vezetett. A gépkocsi most néhány pillanatra megállt és az uralkodó Pop Petru forgalmi rendőrtől megkérdezte, hogy merre van a helyőrségi parancsnokság épülete. Pop Petru, aki hosszú ideig teljesített a fővárosban szolgálatot, azonnal felismerte Őfelségét és feszes vigyázással, boldogan adta meg a kívánt felvilágosítást. A magas vendégek csak rövid ideig időztek a helyőrségparancsnokságon, ahonnan a határerődítményekhez látogattak el. A határerődítmények megtekintése után a király és kísérete a repülőterre hajtattott. A repülőter háttá mögött elterülő katonai gyakorlóterén a király kiszállt autójából és szőba elegyedett az ott gyakorlatozó katonákkal. Kérdéseket intézett hozzájuk, amelyek nagyrészt a felszerelésekre, fegyve-

reikre vonatkoztak. A repülőterről ismét a térparancsnokságra hajtattak, ahol mintegy félórát időztek.

VÁROSSZERTE PERCEK ALATT ELTERJED A KIRÁLYLÁTOGATÁS HIRE.

A városban gyorsan híre terjedt az uralkodó meglepetésszerű látogatásának és az érdeklődők száza hívták telefonon a vármegyházát, városházát és a különböző lapok szerkesztőseit. Pontos felvilágosításal azonban sehol sem tudtak szolgálni, mert a királyi látogatásról sem a vármegyházát, sem a városházát nem értesítették előre, sőt a fővárosi lapok szerkesztősei is csak az oradeai tudósítók útján értesültek az eseményről. A szigorú titoktartás ellenére is nagy tömegek gyülekeztek a Piata Unirii-n és a Regina Maria-téren. Mindenki a királyt akarta látni.

Délelőtt fél 12 órákor a király és kísérete a városházára érkezett. A városháza előcsarnokában Florescu Vasile megyefőnök és Constantin Constantinescu polgármester várták Őfelségét, míg a megyei és a városi tisztviselői kar a folyosón helyezkedett el. Őfelsége zöldes-szürke tábori egyenruhát viselt.

Constantin Constantinescu polgármester néhány keresetlen szóval mondott istenhozottat az uralkodónak, aki kíséretével lelkes óváció közepette vonult be a polgármesteri szobába, ahol mintegy másfélórás megbeszélésen vett részt. A megbeszélésen Őfelségén kívül részt vettek Banciu tábornok, helyőrségparancsnok, Predan tábornok, az oradeai vezérkari főnök, Florescu Vasile ezredes, megyefőnök, Constantin Constantinescu polgármester, Chirila Augustin sub-prefektus és Vostinar Ioan városi főjegyző, Dumitrescu Zeno vármegyei főorvos, Gavra Sándor vármegyei főmérnök, Popescu Nicolae, a városi pénzügyi osztályának főnöke, valamint több más ügyosztályfőnök.

Őfelsége megtekinti a város és a megye költségvetéseit

Őfelsége elsősorban a megye és a város általános helyzete felől érdeklődött, majd a városi és a megyei költségvetést tekintette meg. A városi költségvetés átvizsgálásánál megkérdezte, hogy a városi villamosvasutak jövedelme miért nincs feltüntetve? Popescu Nicolae pénzügyi osztályfőnök kifejtette, hogy Oradea az egyetlen város az egész országban, amelynek a villamos vasutal szemben csak kötelezettsége van, de joga nincs, ugyanis a város még 1900-ban szerződést kötött a villamos-vasutal, amelyik ma is érvényben van. Feltűnt Őfelsé-

gének, hogy a városi földek jövedelme sincs felvéve a költségvetésbe s megkérdezte, hogy miért? Popescu Nicolae reámutatott arra, hogy a földek jövedelmére szüksége van a városnak, különböző költségei fedezésére. A költségvetésbe pedig azért nem vették fel, mert mentesíteni akartak a különböző segély-taxák alól. A városi költségvetés megtekintése után a király a megye költségvetését vizsgálta át.

Egy óra előtt néhány perccel Armand Calinescu belügyminiszter elhagyta a tanács-termet és röviden tájékoztatta a sajtót a le-

**Szavamra!
Tyúkszemem
gyökerestül eltűnt!**

Kínzó fájdalmak néhány perc alatt megszűnnek. Feltűnést keltő, új felfedezés!

A tyúkszem a lábujjba fűródött rozsdás szög-höz hasonló. Tyúkszemét kivághatja ugyan, de gyökere megmarad. Mert újból, sőt, még fokozottabban visszatér. A tyúkszem eltávolításának biztos, modern és tudományos módja: azoknak gyökerestül való eltávolítása olyképpen, hogy fájó lábainkat egy maréknyi Saltrates-Rodell-lel szuper-oxigénnel telített melegvízbe áztatjuk. Ez a módfeletti gyógyhatású lábfürdő még a legmakacsabb és legrégebb tyúkszemektől, bőrkeményedéseit is megpuhítja. Fájdalma szinte abban a pillanatban megszűnik. Dagadt, gyulladós, gyötörő lábfájdalmat nem kínozzák többé. Még új cipőjében is kényelmesen járhat. Szerezzen be tehát ma egy csomag Saltrates Rodell-t, hogy lábfájdalmaitól végleg megszabaduljon. Holnapra már a gyaloglás is örömet fog nyújtani Önnek.

PONTOS! — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kisebbségeknek még ma vásároljon egy csomagot! Takarékosági szempontokból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagolást!

folyt tanácskozásokról. A következőket mondotta:

**CALINESCU BELÜGYMINISZTER
TÁJÉKOZTATJA A SAJTÓT A TANÁCSKOZÁSOKRÓL.**

— *Öfelsége a kiadások és a bevételek jelenlegi állásáról, valamint a városban és a falvakban elvégzendő munkálatok terve felől érdeklődött. Felvilágosítást kért a Mezőgazdasági Kamara működéséről, az egyházak és a*

gyermeknevelés helyzetéről. A falvak népének nevelésére hívta fel ezután a király a figyelmet, ahol minél nagyobb számú iskola létesítését tűzte ki célul; különös tekintettel a mővidék kulturális érdekeire.

Arra a kérdésre, hogy *Öfelsége* meg volt-e elégedve a tapasztaltakkal, Armand Calinescu így válaszolt:

— *En azt nem tudhatom, hogy mit gondol Öfelsége, de a magam részéről nagy megelégedéssel vettem tudomásul úgy a megyeháza, mint a városháza eddigi tevékenységét.*

**TÖMEG LELKESEN UNNEPLI
AZ URALKODÓT.**

Egy óra után néhány perccel hagyta el a király és kísérete a polgármesteri szobát s lelkes éljenzés közepette ismét gépkocsijába szállott. A városháza előtt az órákon keresztül

várakozó tömeg hosszasan és lelkesen ünnepelte *Öfelségét*.

Amidőn a király autója a kishid végére ért, egy ember vált ki a tömegeből és papírlapot lobogtatva a gépkocsi felé aietett. A király megállította az autót és Badiu I. Rist nyugdíjastól — mert amint később kiderült, így hívták az embert — mosolyogva átvette a kérvényt és tovább hajtattott...

Egy óra után 10 perccel érkezett a király és kísérete az állomás épületéhez. A király frissen, mosolyogva szállt ki autójából. Rungyos léptekkel haladt keresztül a várótermen. Néhány percig elbeszélgetett Banciu tábornok helyőrségparancsnokkal és Florescu Vasile ezredes-megye főnökkel, majd felszállt szalonkocsijába. A királyi különvonat az összegyűlt tömeg éljenzése közepette robogott ki az oradeai állomásról Bucuresti irányába.

**A kormány fontos minisztertanácsi
ülést tartott**

**A pénzügyi és gazdasági helyzetéről s a tanítóképzés
újraszervezéséről tanácskoztak. — Új rendeleti-törvény
készült az államrend védelméről**

Bucuresti. Saját tud. Kedden este minisztertanács volt Miron Cristea patriarcha elnöklével. Először gazdasági kérdésekkel foglalkozott a minisztertanács. Canceiov a pénzügyi helyzetet ismertette. Constantinescu pedig a nemzetgazdasági minisztérium szervezetről tartott előadást valamint azokról a tevékenységekről, amelyek a külföldi államokkal való kereskedelmi kapcsolatot intenzívebbé tétele céljából készített.

Colan nemzetnevelési miniszter és Toni alminiszter a tanítóképzési oktatás tervezett új szervezetét ismertették, amellyel az elemi oktatás szükségletét akarják megfelelően kielégíteni. A jelenlegi állapot ugyanis 69 tanítóképzővel nem tartható fenn, tekintettel arra, hogy 5500 végzett tanító van az országban, akiket az állam nem tud elhelyezni.

A minisztertanács jóváhagyta az állami rend megvédéséről szóló új rendelet-törvényt, amely a napokban meg is jelenik a Monitorul Oficialban.

Uzlet átszervezés miatt

Női harisnyát, mindenféle női reform-nadrágot, bőr- és svéd-keztűt, kombinét asszelyem blúzt. Női zsebkendőt, férfi zoknit, harisnyát, nyakkendőt, inget, zokni- és nadrágtartót, férfizsebkendőt,

szenzációs olcsón árusít a

„LONDON” kötőde

Győzelem

lira: Tartaly Ilona

A ház, amelyben laktunk, olyan volt, mint a legtöbb körüli ház. Tiszta hűvös, naptalan. Frontján üzetek, emeletin lakók, lépcsőin szőnyegek rozrudakkal lefogyva, melyeket a vicinó pucolt meg fényesre szombatonként.

A házfelügyelő néha megállt az ő kis külön gangján, a földszinten, krákolgott, illendően zsebkendőjébe köpött s szigorú tekintetét körüljárta külön-külön, minden emeleten.

A szobalányok reszkettek az ilyen szemlékötől. Mindenki igyekezett rendes lenni, mert az efféle „felszólalás” nem volt ritka:

— Kérem, ne pletykálkodjanak ott! Csak úgy zeng a ház maguktól! Micsoda dolog ez!

Vagy pedig:
— Már megmondtam, hogy vasalót ne hagyjanak kint a gangon. Behűdösítik vele az egész házat. Ez tilos, kérem!

Igy. Mert itt goromba senki nem lehetett, legfeljebb erélyes. A ház finom ház volt. Igazi finom ház.

Mondanom sem kell, mennyire meglepett mindenkit, amikor Emerenciák beköltöztek. Megint egy gyerek! Lehetséges ez?! Mert már akkor is mindenki csodálkozott, amikor mi beköltözöttünk.

— Kérem, itt gyereknek nem szabad lenni, ez itt a törvény — mondta hűvösen a házfelügyelő.

— Ki látott ilyen törvényt?! Akkor kiből lesznek a felnőttek?

A házfelügyelő felvonta a vállát, jelezvén, hogy ez aztán már igazán nem az ő gondja. Neki nincs. A háziúrnak sincs. A lakóknak se legyen.

A kutyát még megtűrik, ha tiszta és az utcán sétáltatják, de azokkal a nagyságúknak is a hátulsó lépcsőn kell járni.

És végre mi megkaptuk a lakást. Igaz, én „szelíd, csendes, igen jólnevelt” gyermek vagyok,

így mutattak be. Pirultam, mert magam sem hittem. Hát még aki mondta! Szerencsére a házfelügyelő elhitta. A felesége hosszú hajamat megcsodálta, megsimogatta s én ezt is túrtam, mint egész idő alatt minden dícséretet.

Amelyik napon Emerenciák költöztek, örömmel volt s alig tudtam elaludni is akkor éjjel. Egész délelőtti kint asorogtam az utcán, a lépcsőházban, az udvaron. A stráfkocsiról hordták a bútorú szakkötényes, nagykezü emberek, zajt csaptak és szidták az egyes bútorokat. A lakót is szidták. A lovakat, a lépcsőt. Általában mindent szidták és mindenkit. Kicsit féltem tőlük, de azért kitartottam, nem tágitottam a közelükből.

Csak az esett rosszul, hogy míg folyt a költözködés, Emerenciát nem láttam. A szülei szigorúan és éberan járkáltak, hol a stráfkocsi körül, hol a lakásban. Az embernek kis korszakálta volt s igen finom arca, az asszony egészen más volt fekete hajával, nagy, domború homlokával, kerek szemével s hízársra hajló természetével. Ejszaka ők is eszemben voltak: Toulon úr és a felesége Amerikából jöttek. Toulon úr divattervező s mint ilyen, alkalmazza egy jóhírű belvárosi divategő. Majd ő irányítja a szalon egész beleső műhely-életét, ő tárgyal a hölgyekkel, ő ott van a val Toulon... igen, már a neve is érdekes, ide-va, Toulon... igen, már a neve is érdekes, ide-gegene. Süttögték a házban, hogy a házfelügyelő azért fogadta ide őket, Emerenciát elnézve, hogy dicsekedhessen az új lakóival: Kérem, itt csupa előkelő ember lakik. Az első emelet egyben a tábornok úr — gyönyörű szép két lánya van, az egyik szőke, a másik barna — stb... A kettőben egy valódi lengyel hercegnő... a második emeleten egy gróf, a harmadikon egy híres ügyvéd... Csupa nevezetesség, akikkel egy házban lakni nem megvetendő. A házfelügyelő szerint legalábbis. Most pedig kérem, ez a Toulon úr... finom, ápolat kezű, nagy kék szemű vannak, hamisítatlan külföldi allűrökkel...

Ó, Emerencia! Nem tudta, mit jelent s nekem! Barátságot és győzelmet. Hiszen most már ketten leszünk s a házunk ezt tudomásul kell venni. Bizonyosan Emerencia szülei is fogadko-

zok, hogy Emerencia pont olyan kivételes gyermeki aranyokkal van felruházva, mint én.

Már alig vártam az ismerkedés pillanatát. A barátságunk azután napról-napra nőtt s túrhően jól voltunk. A házfelügyelő szemlék alkalmával legfeljebb annyit tapasztaltunk, hogy a mérgekre beállított szemöldök alól a szigorú házfelügyelő szemek hosszasan pihentek rajtunk. Pihentek? ... Szívdobogást kaptunk tőlük s csak süttögtva mertünk beszélgetni.

Egyszer aztán nagy esemény rázkódta meg a házat. A házfelügyelő szomorúan, majdnem méltatlankodva újságolta itt-amott az egyébként nagyon örvendetes eseményt:

— A grófnak nagy gyermekük született! Hogy mi lesz itt, kérem?!... Három gyerek a házban! Ha haza pönnök a háziúrnak Olaszországból, nem is tudom, hogy mit mondok nekik... Dehát, Istenem, — fejezte be tragikus arccal — a grófnak csak nem mondhatok fel!

A házfelügyelő szemlék ezután szigorúbban és hosszasan folytak le. Azonban a sors csúfolódott a házhoz. Mert nem telt bele egy hónap sem, a harmadik emeleten lakó híres ügyvéd megúnta legényi sorsát, nősült s özvegy asszonyt vett feleségül. Olyat, aki élénk fülcskát hozott a házhoz.

Mit? A házhoz? A házban! Ebbe a házba, ahol kérem, itt gyereknek nem szabad lenni. Ez itt a törvény...

A házfelügyelő aggodalom letápontra hágtott: ögyerek! Maholnap tele lesz a ház gyerekekkel.

Tehát... öten voltunk, amikor megérkeztek a háziúrnak, hathónapos olaszországi útjukról. Megérkeztek. És ott állottak a házfelügyelő külön kis gangján. A házfelügyelő folyton beszélt és hajlongott, a háziasszony pedig körülhordozta gögös, lornyettes pillantását a ház összes emeleti folyosóin. A háziúr kicsit arrébb teljes passzív-tással szívta vastag szivarját.

Emerencia s én ott ültünk a gangon, mi előttünk. Babával játszottunk. A grófnak gyereke is kint volt a gangon a dadával, mert éppen oda süttöt a délelőtti nap. A két fiú — gondolom, el-

Oriási hófúvások Délszerbiában

Belgrádból jelentik: Délszerbiában rendkívül rendellenes időjárás uralkodik. Napok óta esik a hó. A hatalmas hófúvások több közseget teljesen elzárták a külvilágtól.

Már a nőket is harctérre küldik a spanyol köztársaságiak

Bilbaoból jelentik: Rádiójeleink szerint Aragóniában a köztársaságiak között több száz nő is harcol. A munkásszervezetek a közeljövőben kizárólag nőkből álló zászlóaljokat is felállítanak.

A lapok anyagi forrásainak ellenőrzése

Új rendelet-törvény az országos hivatalos lapban. — Idegen állampolgár nem lehet laptulajdonos. — Csak társaság adhat ki olyan lapot, mely évente legalább harmincszor jelenik meg

București. Saját tud. A Hivatalos Lap közzétette az országban megjelent időszakos közlemények vagyis újságok anyagi forrásainak ellenőrzésére vonatkozó rendelet-törvényt. Eszerint minden törvényszéken külön nyilvántartási listrom létesül az időszakos közlemények számára.

Bármely időszakos közlemény megjelenése előtt a tulajdonos köteles itt nyilatkozatot benyújtani, amely tartalmazza: a kiadvány címét; a felelős igazgató, vagy szerkesztő lakását, nevét; a nyomda megjelölését, ahol a kiadvány megjelenik; a tulajdonos nevét és lakohelyét. Ha a lap tulajdonosa társaság, akkor ennek neve és székhelye mellett be kell még jelteni a társaság tőkét, a megalakulás időpontját és a számot, amely alatt a kereskedelmi listromba be van vezetve.

Csak román állampolgárok lehetnek tulajdonosok, vagy bármilyen formában kiadók. Idegenek tekintendők azok a vállalatok, amelyeknek valamelyik igazgatója, igazgatósági vagy felügyelő bizottsági tagja nem román állampolgár. Ide-

genek, akik szándékuk ellenére részvényt vagy részesedést szereztek egy lapkiadóvállalatnál vagy megszerezték annak tulajdonjogát, egy hónap alatt tartoznak ezt bejelenteni a törvényszéknek és két hónap alatt fel kell számolniuk azt. Ha az ilyen tulajdonszerzés szándékos, úgy az semmis.

TILTALMAS ÉS MEGENGEDETT PÉNZEK A LAPKIADÁSBAN, S EGYÉB RENDELKEZÉSEK

Bármely időszakos közlemény, amely évente legalább harmincszor megjelenik, részvenytársaság, vagy közkereseti társaság tulajdonosa kell, hogy legyen, amely társaság célja kizárólag a lapkiadás. Az így megalakult társaságok részvénye: névresztők. A tulajdonos akár fizikai, akár jogi személyek. — kivéve a tudományos és irodalmi folyóiratokéit, akiknek kiadványai évi harmincszornál kevesebbszer jelennek meg — kötelesek kereskedelmi listromokat tartani.

Népkisebbségi mozgalmak Csehszlovákiában

A szlovák néppárt kiáltványt bocsátott ki az önkormányzat érdekében. — A „Le Temps” a szudéta-német kérdésről. — Május elsején működésbe kezd az első csehszlovákiai német rádió állomás

Varsóból jelentik: A lengyel távirati iroda morva-osztravai jelentése szerint a csehszlovákiai lengyel kisebbségi pártok bizottsága határozatot hozott, amely megállapítja, hogy a lengyelek tiltakozásai és a cseh hatóságok ígérései ellenére sem teljesítik a lengyel kisebbségek követelését. A bizottság kimondta, hogy önkormányzatot követel a csehszlovákiai lengyelek számára.

Pozsonyból jelentik: A szlovák néppárt képviselői és szenátorai kedden Rózsahegyen viharos lelkesedéssel ünnepelték a párt vezérét, Honka prelátust, aki kiáltványban szögezte le a párt álláspontját a politikai helyzettel szemben. A kiáltvány megállapítja, hogy Prágában legutóbb nyilatkozó kimondták: nem ismerik el a tót néppárt önkormányzati jogát. Így nem marad más hátra, mint tovább folytatni a harcot az önkormányzatiért, ha kell, a parlamenten kívül is és megszüntetni a parlamenti együttműködést azokkal az elemekkel, akik sehogyan sem kedvelik a szlovák népet.

— Árusítás lenne — fejezi be a kiáltvány — ha nem harcolnánk tovább népünkért!

Párizsból jelentik: A francia fővárosban rendkívül nagy feltűnést keltett a francia külügyminisztériumhoz közelálló „Le Temps” című lap vezércikke, amelyben Barthelemy, a neves francia újságíró a francia-csehszlovák viszonyról foglalkozik és arra a megállapításra jut, hogy Franciaország nem áldozhat fel hárommillió francia katonát azért, hogy hárommillió szudéta-német továbbra is csehszlovák uralom alatt

Minden kiadvány köteles a helyreigazító hivatalos közleményeknek helyt adni, a kért követő számban, a közölt téves hírek helyreigazításául. Ez a helyreigazítás azonban nem lehet több, mint az eredeti közlemény kétszerese.

15. szakasz: Tilos bármely formában vagy közbehelyezett személy által, idegenektől pénzt vagy más anyagi előnyt elfogadni. Bárki, aki tagja a szerkesztőségnek, kiadóhivatalnak és aki pénzt vagy más anyagi előnyt élvez idegenektől, közbehelyezett személynek tétélezhető fel. Ez nem vonatkozik a kereskedelmi hirdetésekre.

16. szakasz: Tilos az állam alapjaitól vagy megyék, községek alapjaitól, vagy bármely közintézmény alapjaitól bármilyen lapnak vagy az újságíróknak összegeket osztani szét. Ez a tilalom nem alkalmaztatik a külföldön megjelenő lapokra.

17. szakasz: Az időszakos kiadványok, amelyek évente legalább harmincszor megjelennek, kötelesek minden költségvetési év első harmadában az előző évről volt példányszám középátlomát, a mérleggel együtt közzélni.

18. szakasz: Megengedhető anyagi forrásoknak csak az előfizetési díjak, hirdetések, számonkérési eladás, makulatura eladás, a társasági tőke gyűjtéséből és hitel tekinthető. A külföldi előfizetők száma nem haladhatja túl az évi példányszám középátlomának 20 százalékát.

Az időszakos kiadványoknak adott hitelke valódiságát a pénzügyminisztérium egy küldöttje vizsgálja felül.

A következő szakaszok a megtorlásokról intezkednek.

maradjon. A vezércikkből arra következtethetnek, hogy Franciaország külpolitikájában döntő fordulat következett be, amit Bonnet külügyminiszterre való kinevezése vezetett be.

Prágából jelentik: Az első önálló csehszlovákiai német rádió adóállomás május elsején kezd meg működését. Az adások megszervezése még politikai nehézségekbe ütközött, mert a német egyesületeket nem sikerült eddig az együttműködésre megnyerni. A szudéta-német párt, mint vezetőség, kijelentette, elhatározó befolyást kíván szerezni a német leadora. Az adóállomás Melnikben fog működni.

ifj. Kendi Finály István Dr

Vitaminok és hormonok

Amatőrkötésben 116 lei.

Az idei nóbeldíj a nagyközönség széles rétegeiben keltett érdeklődést a vitaminok iránt. Kendi Mihály könyve ebben a vonatkozásban kitűnő kézikönyv. Behatóan foglalkozik az élet fenntartásához szükséges erjesztőkkel, vitaminokkal és hormonokkal s érdekes táblázatokban mutatja ki, hogy a különböző élelmiszerek milyen mértékben tartalmazzák őket. Megrendelhető könyvosztályunknál.

Részletes ismertetés az alkalmazottak adózásáról

A Monitorul Oficial 76-ik számában megjelent pénzügyi törvények jelentős intézkedéseket tartalmaznak, melyek között kétségkívül a legnagyobb figyelemre tarthat számot az alkalmazottak adójára vonatkozó új rendelkezés. A törvény 43-ik szakasza ugyanis előírja, hogy a fizetésekből származó tiszta jövedelmet, akár közintézménytől, vagy magánvállalkozótól származnak, a jutalmak és bármely más díjazások, a tisztviselők és munkások haszonrészesedése nyugdíjak és 25 ezer leinél kisebb nyugdíjjáru-
lékok adózás alá esnek, abban az esetben, ha ezek akár óránként, naponként, hetenként, havonként, de állandó jelleggel és időközökkel fizetettek. Ez az adó sújtja az összes fent ismertetett jövedelmeket, melyeket Romániában bárki élvez, a királyi javadalom és a más országokból származó jövedelmek kivételével.

A 144-ik szakasz szerint az adózás kulcsa progressív és a következőképpen vetik ki:

4 százalék a havi	4.000 leies jövedelmek után,
8	4.000-tól 25.000 leig,
10	25.000-től 35.000 "
12	35.000-től 50.000 "
15	50.000-től 100.000 "
20	100.000-től 150.000 "
25	150.000 leien felüli jövedelmek után.

HOGYAN KELL KISZÁMITANI A FIZETÉSEK UTÁNI ADÓT?

A törvény 44-ik szakasza szerint úgy állapítandó meg a tiszta jövedelem, hogy a javadalomhoz hozzá kell számítani a természetben élvezett javadalomzat is és ebből le kell vonunk a szolgálat ellátásánál felmerült költségeket. Eszerint, ha valaki kétezer lei havi fix-fizetést huz és természetbeni lakást élvez, ebből levonják a nyugdíjat, a betegsegélyzői járulékot, azaz 5 vagy 10 százalékot, de 10 százaléknál többet semmiesetre sem. Így, ha 2.000 leiből levonunk 200 leit, marad 1.800 lei amihez hozzá kell adni a fizetés egy ötödrésznének megfelelő lakásilletmény fejében 400 leit s így a megadóztatandó tiszta jövedelem 2.200 leire kerekedik ki. Ha pedig az alkalmazott természetbeni élelmezést kap a lakás helyett akkor fizetésének háromötödét kell felszámítani s így a nyugdíj és betegsegélyzői levonás után fennmaradó 1.800 leire 1.200 leit kell hozzáadni, amivel együtt az adózási alap havi 3.000 lei lesz. Abban az esetben, ha az alkalmazott lakást és ellátást is kap, akkor ezt a természetbeni javadalomzat egyenlő értékűnek kell venni a havi fizetéssel s így az 1.800 leies alaphoz 2.000 leit kell hozzáadni, amellyel együtt a végleges adózási alap 3.800 leire emelkedik.

Az új törvény megszünteti a régi adótörvény 46-ik szakaszának a) és b) pontjában engedélyezett havi 750 leies létminimumot. 1938 április 1-től kezdve az órára, napra, vagy akkordban dolgozó kétkézi-munkásoknál a 20 dolgozó napon felüli jövedelmet sem szabad levonásba hozni.

A MELLEJKÁRULÉKOK KISZÁMITÁSA.

A fentebb részletezett adókulcson kívül minden jövedelem után még a következő mellékadókat kell fizetni:

1. 2 százalék adót nemzetvédelmi alapról, amelyet a fentebbi módokon kiszámított tiszta

jövedelem után kell számolni, a 43-ik szakaszban foglalt adó levonása nélkül.

2. 0.30 százalék adót az utadó alapról, melyet szintén a tiszta jövedelem után kell alkalmazni az előző pont előírásai szerint.

3. 0.50 százalék adót a munkakamara javára, a munkakamarák szervezéséről szóló törvény 172-ik bekezdése szerint s ezt az adót a bruttó jövedelem után kell számítani. A munkakamarai adót a közalkalmazottakon kívül minden más alkalmazottnak fizetnie kell.

4. Ezekon kívül hozzá kell még számolni az adóhoz a pénzügyi törvény 55-ik szakaszában létesített úgynevezett „supra-cota” adót is, amelyet progresszíven számítanak minden jövedelem után, amely az évi 10 ezer leit meghaladja. A „supra-cota” adót a következőkép-

* Idegesség, fejfájás, szédülés, álmatlanság, reggeli rosszullet, levertség, bágyadság, sok esetben hamarosan megszűnnek ha balmföldesönket reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezük. Kérdezze meg orvosát.

pen kell kiszámítani. Például:

Ha az alkalmazott 4.000 leit keres, a bruttó jövedelmet alapul véve:	
kereseti adó 4 százalék	160 lei
nemzetvédelmi adó 2 százalék	80 lei
utadó 0.30 százalék	12 lei
munkakamarai adó 0.50 százalék	20 lei
Összesen:	272 lei.

Ezt az összeget levonjuk a bruttó jövedelemből s így „supra-cota” alapul marad 3.728 lei havonként, ami 12-vel megszorozva, évi 44.736 lei alapot ad. Most az egyenes adó-törvényhez csatolt táblázatban kikeressük, hogy ennek az évi jövedelemnek mennyi a „supra-cota” adója és a táblázat megfelelő helyén 548 leit találunk. Ezt el kell osztani a hónapok számával, 12-vel és így megkapjuk a havi „supra-cota” adót, amely kerek számban 46 leit tesz ki. Így a többi adóhoz hozzászámítva ezt az összeget, a 4.000 leies havi jövedelmű alkalmazott után összesen 318 lei adót kell befizetni.

Hogyan kell befizetni az alkalmazottak adóját?

Az adótörvény 47-ik szakasza értelmében mindenkinek, akinek bármilyen alkalmazottja van, vissza kell tartania az alkalmazott fizetéséből az adót és azt az illetékes adóhivatalhoz kell befizetni. Az adót mindenkor a következő hónap utolsó napjáig köteles befizetni a munkaadó. Ebbeli kötelezettségének be nem tartása esetén a munkaadót a 106-ik szakasz szerinti büntetéssel, azaz az adó háromszorosának megfelelő pénzbírsággal sújtják. Minden munkaadónak alkalmazott-jegyzéket kell tartania, amelybe be kell vezetni az összes alkalmazottakat, alkalmazási minőségük, lakásuk, bruttó fizetésük és a természetbeni javadalom megjelölésével, valamint a munkásbiztosító pénztár díjában nyugdíjban visszatartott összegeket is és a tiszta adóalapot, a fentiek szerint kiszámítva. A fizetési jegyzéket tisztán és javítás nélkül négy példányban kell kiállítani másoló-papírral, vagy tintával írva, mivel egy példányt belőle felülvizsgálat végett a minisztériumnak küldenek fel. A fizetési jegyzéket a behajtási pénzügyigazgatóság ellenőre-

nek kell bemutatni, befizetés előtt a kiszámítás helyességének felülvizsgálása céljából.

Mivel 1938 április 1-től kezdve a 750 leies létminimum megszűnik, a legkisebb fizetés is, tehát már 100 leitől kezdve adó alá esik, ezért a behajtási pénzügyigazgatóság ezután is felhívja az összes munkaadókat, köz- és magánintézmények figyelmét, hogy már április 1-től visszamenőleg tartsák vissza és fizessék be az adóhivatalhoz a fent ismertetett adókat, minden alkalmazottjuk után, mivel a törvény semmiféle kivételt nem ismer alkalmazottak között s így az ügyvédi irodák gépiró-kisasszonyai, a magántitkárok, szolgák és szolgálók, bárkinél is vannak szolgálatban és száz leinél több havi fizetést kapnak, mindannyian adózás alá esnek. A pénzügyigazgatóság emberei szigorúan ellenőrzik a törvény betartását, úgy a vállalatoknál, mint a magánembereknél és megbírságozzák azokat, akik nem jelentik be alkalmazottaikat, vagy a ténylegesnél kisebb fizetés után adóznak.

A román-magyar kereskedelmi tárgyalások folytatása Bucarestiben

Faárú kivitele Romániából, nyersvas és acél behozatala Magyarországból. — Tárgyalások a pengő árfolyama rögzítéséről

Bucaresti. Saját tud. Szerdán kezdődtek meg a román-magyar kereskedelmi tárgyalások a Bucarestibe érkezett magyar küldetés és a román kormány képviselői között.

A kereskedelmi egyezményre vonatkozólag a tárgyalások már majdnem befejeződtek Budapesten. E megegyezés szerint Románia 10.500 vagon fűrészfűrűt szállít Magyarországra, amely kontingens még 2000 vagonnal növelhető. Hasonlóképpen megállapították a tüzfűrészfűrűnek a módzatait is. Most még véglegesen megoldando a petroleum-kivitel kérdése.

Hasonlóképpen új tárgyalások szükségesek a

feldolgozatlan vas kérdésében. Hosszu időn át kért Románia nyersvasat Magyarországtól, Magyarország azonban feltételekhez kötötte a szállítást, amelyeket Románia nem volt hajlandó teljesíteni, mert Ausztriából kedvezőbb feltételekkel kapott acélt. Most azonban, az Anschluss után, Románia Németországból nem kapja meg a neki szükséges acélmennyiséget, azért ismét időszervi-vé vált a magyarországi nyersvas kérdése.

Nem tudták még megállapítani a pengő fix árfolyamát. Azért az exportőrök között tárgyalások indultak meg, közös pengőeladási hivatal létesítésére.

50 ország népe

is résztvevni az

Eucharisztikus Világkongresszuson.

Csak épen Te hiányoznál? Még nem késtél a jelentkezéssel. De még ma jelentkezéssel!

Az értelmiségi munkanélkülieket gazdasági pályákra képzik át Magyarországon

Budapestről jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amely az értelmiségi munkanélküliség ügyének intézésére kormánybiztost nevez ki, akinek hatáskörébe tartozik nyilvántartani az értelmiségi munkanélkülieket, a munkakeresletet és kínálatot, gondoskodik az értelmiségi munkanélküliek gazdasági pályákra való átképzéséről, feljülvizsgálja a külföldiek munkavállalási engedélyét, stb. Az átképző tanfolyamra már is lehet jelentkezni, s a tanfolyam résztvevői havi száz pengő tanulmányi segélyben részesülnek. Az átképző tanfolyamok felállítását általában úgy fogják fel, hogy a kormány a zsidótörvény életbeléptetésére akarja kiképezni a keresztényeket, hogy kellő utánpótlást adhasson az eddig zsidók által betöltött pozíciókra.

VIM

MINDENT TISZTÍT

átlagosan és
kiméletelesen

evőeszközt is

Bemutatkozott a Daladier kormánya

„Nemzetvédelmi kormány”-nak nevezte magát. Az aisház 576 szavazattal 5 ellenében bizalmat szavazott

Párizsból jelentik: Marchandea pénzügyminiszter a pénzügyi bizottságban kijelentette, hogy nem akarja felhasználni a felhatalmazást sem a külföldi fizető eszközök ellenőrzésére, sem a francia bank aranykészletének újjáértékelésére, sem pedig vagyon-váltás kivételére. A kormány nem gondol a vámtételek csökkentésére sem, sőt egyes vámtételeket emelni szándékszik, hogy a nemzeti termelést védelmezze. A bizottság husz szavazattal egyhangulag elfogadta a javaslatot. Mellette szavaztak kommunisták, radikális szocialisták és a szocialisták is, míg a bizottság népfreonton kívüli tagjai tartózkodtak a szavazástól.

Délután 1 órakor kezdődött meg a képviselőház ülése. A kommunisták és szocialisták

már az ülés előtt elhatározták, hogy megszavazák a törvényjavaslatot.

AZ ORSZÁG CSAK MAGA MENTHETI MEG MAGAT

A kamara ülésének megnyitása után Daladier felolvasta az új kormány bemutatkozó nyilatkozatát.

— Egy nagy, szabad országot, — mondta, — nem menthet meg más, csak saját maga. Az a nemzetvédelmi kormány, mely most bemutatkozik önök előtt, elhatározta, hogy ennek a törekvésnek lesz a képviselője és megvalósítója. A kormány tagjainak legnagyobb többsége részt vett a népfreont megalakításában. Valamennyien hűek maradtak eszmevilágukhoz és most felhívást intéznek a parlamenthez és a nemzethez a haza, a szabadság és a béke megmentése érdekében.

Az ellenséges megtámadások elleni fölkészülésként van szükség a kivételes pénzügyi intézkedésekre

A kormánynyilatkozat ezután így folytatja: — Körülöttünk egész Európa átalakul. Hatalmas népeket új eszmék hevítenek. Államok lünnnek el és új birodalmak alakulnak. Nemzetünk védelme ezért kénytelen túllépni a szokásos katonai előkészületek határait. Pénzügyi, politikai és gazdasági kérdéseink szoros összefüggésben állnak Franciaország biztonságával. Nem lehet többé különálló problémákról beszélni, ma csak egy probléma van: az ország üdve és minden, ami ebben az országban történik, olyan szoros összefüggés egymással, mint egy gránitlömb része. Franciaország biztonsága megköveteli az egészséges pénzügyeket. Pénzügyi viszonyaink májdnem a halálos állás jeleit mutatják és ennek véget kell vetni. A kivételes intézkedéseket általános és végleges intézkedéseknek kell követniük, amelyek behatoljanak a bajok gyökeréig. Hiszen ezek a bajok 20 év óta rengeteg gondot okoztak Franciaország életében.

FELHÍVÁS A MUNKÁSOKHOZ ÉS MUNKAADÓKHOZ

— Megköveteli a nemzetvédelem az egységes gazdasági életet is. A termelés irama nem válhat egyre lassabbá és nem állhat meg. Különösen nem szünetelhet a termelés azokban az iparágakban, amelyek az ország biztonságát szolgálják. A kormány ezért hazafias érzésből áthatott felhívást intézett a munkásokhoz és munkaadókhöz. A munkásoknak számot kell

vetniök azzal, hogy eljárásuk olyan kockázattal jár, mely végzetes következményeket vonhat maga után. A munkaadóknak viszont a meghozott szociális törvényeket jóhiszeműen és jóakarattal kell alkalmazniuk. Minden vizslyát rendezni lehet és erre a beállítási és döntőbírói törvény megfelelő módot nyújt. A kormány csak a nemzet érdekeit tarthatja szem előtt és rövid időn belül olyan intézkedéseket tesz, amelyek biztosítani fogják a fegyvergyárak zavartalan munkáját. Fegyverek nélkül Franciaország ki lenne szolgáltatva az ellenséges betörésnek. A nemzetvédelem a közársasági államforma védelme is és azok a események, amelyekre a kormány elhatározta magát az ország védelmében, összhangban lesznek azokkal a törekvésekkel, amelyek a városokból és falvakból indultak ki és meg akarják teremteni Franciaországban az egységet, amelyre ma oly nagy szükség van.

FRANCIAORSEAG MEGVÉDI TERÜLETI ÉPSÉGÉT, S HÜSÉGESEN KITART A SZERZŐDÉSEK ÉS BARATAI MELLETT

Daladier így folytatta:

— A nemzetvédelem mindenképp a béke megvédését jelenti. Nem hagyjuk cserben azt a fogadalmat, amelyet hősi halált halt honfitársainknak tettünk, hogy felépítjük a valódi békét. De egyben elhatároztuk, hogy megvédjük mindenütt Franciaország érdekeit és területi épségét. Nem engedjük, hogy fenyegetések

nehezedjenek Franciaország határaitra, gyarmatainkra és vasutvonalainkra. Nem tűrjük, hogy külföldről irányított izgatások akadályozzák elhatározásaink szabadságát. Franciaország magához kívánja kapcsolni barátait és hűségesen ki akar tartani a megkötött szerződések mellett. Hajlandó résztvenni igazságos tárgyalásokban. Mindezek után azonban szükség van a francia nemzet valamennyi erőforrásainak egyesítésére. Békét akarunk valamennyi néppel, bármilyen legyen annak politikai rendszere; de olyan békét, mely tiszteletben tartja a jogot és amely nem követeli Franciaországtól jogfeladást. Fegyelmet és erőfeszítést kívánunk honfitársainktól, mert elérkezett az óra, amikor be kell bizonyítanunk, hogy Franciaország szembe tud nézni a veszéllyel és kitart azon az úton, amelyet a francia géniusz kijelölt.

MEGTÖRTÉNT A SZAVAZÁS — A SZOCIALISTÁK KÜLÖN HATÁROZATA A KORMÁNY TÁMOGATÁSÁRÓL — MEGKEZDETTÉK A KIVÉTELES PÉNZÜGYI FELHATALMAZÁS TÁRGYALÁSÁT

A kamara 567 szavazattal 5 ellenében elfogadta a Daladier-kormány napirendi javaslatát és ezzel bizalmat szavazott az új kormánynak. A kommunisták és szocialisták is a kormány mellett szavaztak. A szocialisták szavazata nem keltett meglepetést, mert a szocialista párt parlamenti csoportja déli értekezletén 58 szavazattal 43 ellenében a kormány támogatása mellett döntött.

A napirendi indítvány elfogadása után az ülést megszakították és szünet után azonnal megkezdték a kormány pénzügyi javaslatának vitáját.

A szenátusban Chautemps állam-miniszter olvasta fel a bemutatkozó nyilatkozatot, amelyet a szenátus — a kommunisták és néhány szocialista szenátor kivételével — zajosan megtapsolt.

Daladier megalakította az új francia kormányt. Mint jelentettük, a Blum kormányt megbuktatta a szenátus és új kormányalakításra Daladier kapott megbízást. A kiváló francia államférfi egy ideig polgármester volt, majd egyetemi tanár lett Párizsban és 1919-től radikális szocialista programmal képviselő. 1924-től több ízben töltötte be a gyarmatügyi és hadügyi tisztségeket. Ő építette ki Franciaország híres erődöveit.

Tíz feledhetetlen nap a szépséges Olaszországban

**Ki tart velünk? Indulás május 28-án, vissza-
érkezés június 7-én. Utiköltség csak 5200 lei.**

Jelentkezés utazási osztályunknál május 10-ig.

NÉGUSIÁDÁK

*

Párizs, április hó.
Három napig tart minden földi dicsőség. Mikor a windsori herceg, ci-devant VIII. Edward és fenséges neje, ci-devant elvált Simpsonné befutottak múlt ősszel a lyoni pályaházba, egymás tyúkszemét léplek le a fotós és nemfotós riporterek és jól emlékszem a majdnem-felséges asszony mosolygós szavára, hogy „Jó, jó, most fényképezzenek, amennyit akarnak: nem bánom. De azután hagyjanak békén, mert mi itt a viládkirálylást és Párizst akarjuk élvezni, nem pedig a riportert urakat!” Azt hiszem, még lehet elégedve Edwardné: a prefektus még azt az egyetlen rendőrt is rég elparancsolta a Meurice-szálló elé, akit elővigyázatosságból állított oda eléinte. Párizs tudomásul vette, megszokta, elfelejtette a hercegi párt. Még a kiállításakor emlegették kicsit az emberek a windsori herceg ötletes kiszólását, hogy a békeoszlop azért áll a kiállításon kívül, mert nem merészkedett a német és orosz, vagy a francia és olasz pavilonok közé, nehogy valami baj érje esetleg... De ma már legföljebb Szalima Masimba csendőrkáplárnévá avanszált malajji exkirálynő keresi fel koldulóleveleivel a windsorikat.

Hízen Párizs éppen azért a királyok paradicsoma, mert ebben az irdallan Bakonyban még a koronás fő is észrevétlenül megbúhatik. Meg is mondta kerekén Miklós görög király, mikor legutóbb Lebrun köztársasági elnöknel ebédelt: „Nekem nincs ám olyan jó dolgom, mint Elnök úrnak, hogy hét esztendő lejártával elmehetnek polgárnak urizálni, Nekem, ha magánéletet akarok folytatni, egészen Párizsig kell utaznom!” Fültnak mondják, hogy az udvarias Lebrun kapásból azt felelte neki: „Felségednek akkor sem lenne jobb dolga, ha köztársasági elnök lenne, mert minden hét év lejártán újra megválasztanák!” A király, hogy visszaadja a bőkört, azt mondta rá: „Önnel is ez fog történni, Elnök úr”, amire viszont az elnök úr vágott fanyar képet, mert hiszen minden gyerek tudja, hogy a radikális házelnök, Edouard Herriot csak éppen a Lebrun-periódus leteltét várja, hogy a parlament egyhangú határozatából az elnöki székre üljön.

És mégis itt Párizsban, ahol szenzáció tekintetében minden boxbajnok és mozikirálynő felveszi bármely koronás királlyal a versenyt, igen általános szenzáció kellett a legutóbbi nagy külügyi fogadtatáson egy valahol volt királynak a közönséges követe is: egy nagyon barnabőrű és nagyon aranyostrakkú úriember, Hajlé Szelasszié, a boldogemlékeztető négus követe. „Hát ilyen is van?” mutogatták egymásnak a szájatátók, hisz Abesszinia régesrég olasz tartomány!... Csakhogy Franciaország a tényleg virágzó abessziniai császárságot máig sem ismerte el: a Quai d'Orsay számára hát még mindig Hajlé Szelasszié a mérvadó...

Tényleg, mi is lett a szerencsétlen négus-
ó? Az ember igazán azt hinné, hogy csendesen elhúnyt valahol időközben, minthogy már a legutolsó népszövetségi összejövetelen sem emelte fel panaszos szavát (pedig nincs már ott Olaszország, hogy kitiltsa a tereméből!) De nem, a négus él. Bathban, a jó öreg angol fürdőhelyen talán azért, hogy siralmas életével

a jövő generáció iskoláskönyvei számára a földi szerencse forgandóságát jelképezze. Valami 22 ember a környezete ugyan, de azok mind gyermekei és rokonai (az abesszin uraknak mindig népes családjaik vannak, akik inkább élőködnek rajta, minsem élnek mellette). A legutóbb jött unokaöccsöket már az istállóban, meg a garázsban szállásolta el a szegény ci-devant felség, amit annál könnyebben megtehetett, mert az utolsó hátszavát már régebben eladta és a mult hetekben elkótyavetyélte a még megmaradt automobilját is szegény. „Nehéz az ember élete”, panaszkolta egy londoni hírlapírónak nemrég, ha semmi jövedelme sincs és a pénze is kevés. Ami pár fillérem van, azt is a törvény embereire költöm, akik a vagyonom roncsait perlik...” (Még szerencse, hogy ezt a „pár fillért” öxfelsége angol fontban és nem francia frankban takarékoskodta össze magának.)

+

Hanem a pereit Hajlé Szelassziének, azok neg egészen érdektelenek! A párizsi törvényszék előtt maga Mussolini lépett fel ellene felperesként a Dsibuti-Addisz-Ababa vasútvonal sokmillió részvénykötegeinek birtokáért, melyről a négus azt állítja, hogy az ő magántulajdona. Mussolini pedig úgy tudja, hogy a részvényeket a koncesszió fejében az abesszin államnak és nem privátim Hajlé Szelasszié úrnak adta a társulat. Nagyon félő, hogy ez a vita is az örök befejezetlenségre ítelt történelmi perek sorát fogja szaporítani, mert hogyan döntse el egy francia törvényszék, hogy az abesszin állam lécsoda? A négus nem az, ez tiszta dolog; de Olaszország sem az — forma szerint, tekintve, hogy ezt a tényállapotot a hivatalos francia bíróság tudomásul nem veheti anélkül, hogy saját külügyminiszterével ellenmondásba ne kerüljön. Így hát a részvények bírói letétben maradnak s a döntést itt nem a bíró, hanem a világpolitika alakulása fogja kimondani.

Minden embernek, aki a törvények margóján él, az a szerencséje, hogyha már a maga

vélt birtokát nem tudja kiperelni, viszont a végrehajtótól sem kell tartania. Így járt a jó négus is: amit ő igényel, azt ugyan meg nem kapja, de akik tőle igényelnek valamit, azoknak sem irigylenő a jogi helyzetük.

Igy azé a világszerzte ismert amerikai bankáré sem, aki 1834-ben csekély 25.000 fontsterlinget (már mázsza-sterlingnek is mondhatnók!) szűrt le a négus kezébe, készpénzelőlegül valami abessziniai bányajogokra és most, hogy az olaszok kelebrúdták a vélt bányából, a négustól kéri vissza a pénzt. Itt viszont az angol bíró került bajba, de vele együtt maga a négus is, aki váltig tényleges királynak mondja ma is magát. Az ám, de ha az övé Abesszinia, akkor övé a felelősség, meg a fizetés terhe is; viszont ha magánzó, úgyis, mint Hajlé Szelasszié kislőkés, akkor moshatja kezét: fizessen az utód. A bukott nagyúr úgy járta körül a kérdést, hogy ő igenis uralkodó, le nem mondott fejedelem s mint ilyen, uralkodói szuverenitás védi civiljogi követeléseket elől. De a bíró számára ez nem vigasz: ő se meg nem adhatja, se meg nem tagadhatja a felségjog védelmét az alperestől, mert mindkét esetben a Foreign Office még ki nem mondott vélemezésének praejudikál...

Az angol külügy pedig mély hallgatásba burkolózik a „Negus or not Negus?” hamleti kérdése előtt. Csak annyit tesz meg, hogy a kül-szín szempontjából sulyomban némi havi kegydíjban részesíti a hajdani „rokot”, akit az angol király rövid évekkel ezelőtt még asztalánál fogadott. Azt már mégsem lehetne elvárni, hogy a Királyok Királya koldulni járjon a Fleet-Streeten fel és alá... **Benedek Károly.**

Meghalt Saljapin

Párizsból jelentik: Saljapin Fedor, a világhírű orosz énekes, kedd este Párizsban hatvanöt éves korában meghalt. A halál közvetlen oka: tüdőgyulladás.

Saljapin 1873-ban született Kazánban, egyszerű parasztszülőktől. A legnagyobb nélkülözések között emelkedett világhírré. Tünetnyes basszushangja már egészen fiatal korában feltűnt. Húszéves volt, amikor a pétervári operához került. Minden idők leghíresebb Mephistója és Don Quijotója volt.

Érzékeny, fájós a lába?

Meggyógyítja

Aeskuian betétes gyógycipő

Készen kapható

Reichard

Orvosi tanácsadással

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
M. OFIZETESI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 90 P., félévre 45 P., negyedévre 25 P., egy hónapra 10 P., vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Csúji szerkesztő: dr. Sulyok István
 Kéziratokat sem örvény meg és sem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt északi szél, változó felhőzet, néhány helyen kisebb eső, éjjeli fagy legfeljebb a talajmentén lesz, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

ROMÁNIA ÚJ BERLINI KÖVETE. Bucuresti. Saját tud. *Radu Djuvari*, Románia volt brüsszeli követe, akit nemrég berlini követnek neveztek ki, kedden a fővárosba érkezett és jelentkezett *Petrescu-Comnen* külügyminiszternél. *Radu Djuvari* új megbízó levelével a jövő hét elején utazik el Berlinbe.

Szent-Györgyi Albert leánya életveszedelemben. Szegedről jelentik: Szent-Györgyi Albert dr. a kiváló Nobel-díjas tanár leánya Nelly, aki a chambridgei egyetem hallgatója, a husvéti ünnepeket otthon tölti. Kedden délután gépkocsikirándulásra indult Dorozsmára. A gépkocsit *Aigner Károly* dr. vezette. Utána haladt Szent-Györgyi Albertné, a maga gépkocsiján. Utközben *Aigner* dr. nem tudott kikerülni egy parasztszekere s beleszaladt. A gépkocsi és a parasztszekér az árokba zuhant és összetört. Szerencsére sem Szent-Györgyi Nellynek, sem *Aigner* dr.-nak nem történt komolyabb sérülése.

MEGHALT JANKY BELA ALTÁBOR-NAGY. Budapestről jelentik: *Janky Béla* nyugalmazott altábornagy 58 éves korában meghalt. Kiterjedt előkelő rokonság, — köztük testvérei *Janky Kocsárd*, nyugalmazott lovasági tábornok és *Purghly Lászlóné*, *Janky Anna* gyászolják.

Zürichi zárlat. Párizs 13.65, London 21.64 ónyolcad, Newyork 435, Brüsszel 73.29, Milánó 22.87 fél, Amszterdam 241.50, Berlin 174.80, Bécs — schilling 60, Prága 15.17 fél, Varsó 82.10, Belgrád 10. Bucuresti 325.

SATURAREI OLVASÓINKAT ezuton ismételtelen is értesítjük, hogy az Eucharisztikus Világkongresszusra a Kerítész-könyvkereskedésben lehet jelentkezni. Ott minde, az utazással kapcsolatos felvilágosítást is megadnak. A „Magyar Lapok” utazási osztálya.

MEGHALT NEY BERNÁT, VOLT OPERAÉNEKES. Budapestről jelentik: *Ney Bernát*, volt operaénekes, 75 éves korában meghalt. *Ney* 44 évig énekelt a különböző operaszínpadokon és több, mint kétszáz szerepben nagy sikereket aratott, mint basszista.

A BUCURESTI EGYETEM A TANÉV VÉGEIG BETEGSZABADSÁGOT ENGEDÉLYEZETT TITULESCUNAK, MINT JOGTANÁRNAK. Bucuresti. Saját tud. A bucuresti egyetem tanácsa tegnap este tartott ülésén többek között meghosszabbította *Titulescu* jogi-tanári tanár betegszabadságát 1938 július 1-ig.

Kijavította osztályzatait — hat hónapi fogháza itélték. *Satumareról* jelentik: A törvényszék *Radescu-Bocianu* tanácsa közokirathamisítás miatt 6 hónapi fogháza és 2000 lei pénzbüntetésre ítélte *Ninea Stefan* craiovai illetőségű kereskedelmi akadémiai hallgatót, aki 1935-ben a *Satumarerei* kereskedelmi iskolában, hogy pótvizsgára állhasson, clorral kijavította bizonyítványában az iskolai osztályzatait. A bíróság egyben elrendelte az érettségi bizonyítvány megsemmisítését is. Az elítélt diák fellebbezett.

VISSZAADJÁK A SZÖVETKEZETEKNEK AZ ÖNKORMÁNYZATOT. Bucuresti. Saját tud. A keddi nap folyamán fontos értekezlet volt *Cancicov, Constantinescu és Ionescu Sisesi* miniszterek között. A szövetségi törvénytervezet módosítását beszélték meg. Vissza akarják adni a szövetségi intézményeknek azt az önkormányzatot, amelyet *Stan Ghitzescu* minisztersége alatt a szövetségi törvényen eszközölt módosítás alkalmával elvesztettek.

FIGYELEM!

A legjobb, a legkeresettebb és leggazdaságosabb térla az „AS” telegyarban kapható *Serac Auré*. — fiul Oradea.
 Gyári telefon 19—52.
 Lakás telefon 16—77.

Halálos munkásszerencsétlenség Bajamaren. Saját tud. A Phönix kénsavgyár bajamarei telepén halálosvégu munkásszerencsétlenség történt. Az egyik hatalmas pirithalmaz elszállítására munkáscsapatot vezényeltek ki. A munkások a hegymagasságu halmaznak csak az egyik oldalról hordták az ásványt, arra azonban senki sem gondolt, hogy a valósággal kettőbe vágott pirithalmaz leomolhat. Az esőzés következtében meglazult földtömeg hirtelen leszakadt és maga alá temette *Dobrikán György* 28 éves cechesi illetőségű munkást. A mentéshez száz munkást vezényeltek ki, azonban *Dobrikánt* már csak holtan huzhatták ki az omladék alól. A hatóságok vizsgálatot indítottak abban az irányban, hogy a halálos szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

HABSBURG ALBRECHT FŐHERCEG FELESGÉL VESZ EGY FIATAL MAGYAR TANITÓNÓT. Budapestről írják: *Albrecht főherceg*, akinek *Leibach Irén* nével romantikus házassága annakidején annyit foglalkoztatta a közvéleményt, a hírek szerint újabb és még romantikusabb házasságot köszül kötni. A főherceg pár évvel ezelőtt társaságával a Hortobágyon vadkacsára vadászott és egy kis tanyai iskolában megismerkedett az iskola fellünő szépségű tanítónőjével, *Kismarjai Bocskay Katalinnal*. A főherceg nem közölte kilétét. A veletlen találkozásból azután több szándékos találkozás lett és a főherceget gyakran lehetett együtt látni a fiatal tanítónővel. Nemsokára *Bocskay Katalint* áthelyezték Budapestre és beosztották a közoktatásügyi minisztériumba. A legelőkelőbb társadalmi körök is befogadták a szép tanítónőt, akinek kezét *Albrecht herceg* megrkerte és az esküvő napját már ki is tűzték.

Hetvennyolc éves székely asszony és nyolcvanöt éves lel aranypénz. *Mercurea-Ciuc*. Saját tud. Érdekes „lopás”-i ügyet tárgyalt kedden a törvényszék *Szöcs Anna* 78 éves mádárasi asszony harminc éven át együtt élt *Timár Ferenc* odaváló idős gazdálkodóval. *Timár* nemrég elhalt anélkül, hogy törvényes házasságra lépett volna *Szöcs Annával*. Amint az öreg lehunyt a szemét, törvénytelen felesége elővette a ládafia kulcsát, felnyitotta a ládát és magáhozvette az abban talált nyolcvanöt éves lel aranypénzt. A törvényes örökösök, akik tudtak a pénzről, feljelentették *Szöcs Annát* lopásért. A törvényszék megállapította hogy lopás bűncselekménye nem forog fenn, mert nyilván szerzett vagyonról van szó és ezért az eljárást megszüntette. Örökösökét igényükkel polgári perre utasította.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Organyozott drótfonatok kerítéseknél,

Vaskapuk, vasajtók, díszkerítések, sodronyszövetek minden célra. Malmoknak foszforbronz-sodrony szövetek a drága svájci selymek helyett. — Sodrony ágybetétek a legolcsóbban beszerezhetőek.

BOZSAK MIHÁLY sodronyárugyárában
 Oradea, Str. D. Cantemir No. 57.
 Árjegyzék ingyen.

ANGOL IPARI KIÁLLÍTÁS BUCURESTI-BEN. Bucuresti. Saját tud. Ez év folyamán Bucurestiben nagyarányu kiállítást rendeznek, az angol ipari termékek bemutatására. Ez a kiállítás bevezetése lesz egy új külkereskedelmi politikának, amely Románia és Nagybritannia között fejlettebb árucseré-viszonyt akar megvalósítani. Ebben az irányban. — írja a *Curentul* — a tárgyalások már nagyon előrehaladtak. Az angol kiállítást valószínűleg a nyár elején rendezik meg.

HUSVÉTI HARANGOK kondulnak: vasárnap a templomok tornyaiban és husvéti halleluja zendül a lelkekben, hirdelve az örök, nagy ünnepet: a feltámadást, azt a napot, amelyen az igazság és jószág győzedelmeskedett a bűn felett, az élet a halál felett. Ezeknek a husvéti harangoknak zúgása eljut abba a szegényes, kicsiny, hideg szobába is, ahol egy valaha szép, derűs és boldog napokat látott, megrokkant 70 éves matróna mereng a múltak felett és földig görnyed a jelen megpróbáltatásainak és sorscsapásainak súlya alatt. Ez a hetven éves úriasszony hajdan maga osztott adományokat a szűkölködőknek és szel, meleg, puha, ünnepi kalácsot az éhezőknek, — s most ő kénytelen könnyes szemmel és imádságos szívvel az emberek jószágához, könyörületességéhez folyamodni. Hisszük, hogy meghallgatják és szeretetadományaikkal visszaváraszolják szegényes szobájába, nagy egyedülvalóságába a régi, derűs, boldog — de immár oly rég halott-husvétek emlékét. (Ruhanemű és pénz-adományokat kiadónálunk készséggel továbbít).

Vonateigazolás — öngyilkosság. Targu-Muras. Saját tud. *Matrici* községben *Borbély Ferenc* 65 éves odaváló gazdálkodó holttestét találták meg a vasúti sínek mentén, egy kisebb vasúti híd mellett. Valószínű, hogy a vonat gázolta el *Borbély Ferencet*, de az sem lehetetlen, hogy későn indult haza falujába s az esti sötétségben zuhant le a vasúti hídról. A másik esetben *Klein Márton* 70 éves gazda *Logig* községben felakasztotta magát, gyógyíthatatlan betegsége miatt.

A peches valutacsempészt a tolvajjal együtt fogták el. *Satumareról* jelentik: *Gál András* gazdálkodó sighetri házat 180.000 leiert eladta és ezt a pénzt Csehszlovákiába vitték át. A gazdálkodónak az volt a terve, hogy a pénzért Csehszlovákiában dollárokat vesz és kivándorol Amerikába. A pénzcsempészsés sikerült is és *Gál András* egy régi ismerősénél, *Turba Mihály* szlatinai lakosnál szállt meg arra az időre, amíg tovább utazhat. Megérkezése utáni nap észrevette, hogy a kivándorláshoz szükséges iratoknak egy része Sigheten maradt. Visszament értük és addig pénzt egy bőröndben szállásadójánál hagyta. *Gál András* az iratokat Sigheten meg is találta, ellenben a *Turbák* lakásán hagyott pénzének visszaérkezésekor már nyoma sem volt. A kétségbeesett ember a lopásról azonnal jelentést tett a csendőrségben, ahol a peches gazdálkodót valutacsempészsésért letartáztatták, de ugyanakkor elfogták *Turba Mihályt* is, akit a 180.000 lei ellopásával gyanúsítanak. Mindkettőjüket vizsgálati fogságba helyezték.

Husvétii ünnepekre
 versenyárakban kapható:

Frissen darált dióbél, mák, mogyoró, mandula, csokoládé.

Naponta friss tea-vaj
 mindennemű fűszer- és csemegeáruk, bel- és külföldi likőrök, borok és pezsgők,
 kiváló tisztelettel:

Mezey János
 Oradea, Piața Uniri No. 2.
 volt *Janky Antal* üzlethelyisége

Ugy minőségileg mint árban

„VULCAN” Hartmann verhetetlen

Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 1.

Retikulók, bőröndök és utazási cikkek saját üzemi lerakata.

Két évi fogházra ítélték egy gimnáziumi titkárt. Satumare. Saját tud. A baia-mare-i Sincal gimnázium igazgatója észrevette, hogy az intézet titkára: Paul Eugen a tanulók által befizetett tandíjak egy részét elcsikkasztotta. Azonnal hivatalvizsgálatot tartottak, amelynek eredményeképpen megállapították, hogy Paul összesen 16.722 leit használt fel a saját céljaira. Paul ellen büntvádi eljárás indult. Úgyt most tárgyalta a satumarei törvényszék s mivel a vádat beigazolták látta, a megítélt tisztviselőt két-évi fogházra és politikai jogainak öt évi felfüggesztésére ítélte.

XENI ÉS ARANYCSEMPÉSZ TÁRSAI TOVÁBB IS LETARTÓZTATÁSBAN MARADNAK. Bucuresti. Saját tud. A fellebbviteli vádтанács tegnap tárgyalta az aranycsempészi ügyben letartóztatott fellebbezését. Valamennyi fellebbezést visszautasítottak s így Xeni volt minisztertársai 30 napig letartóztatásban maradnak.

*** Fontos mindenki részére.** Saját érdekében még ma eszközölje vásárlását, torlódás elkerülése végett, a London kötődében Oradeán, ahol most olcsó árusítás van.

Pénzügyminiszteri körrendelet a kereskedők könyvvezetéséről. Cluj. Saját tud. A pénzügyminisztérium április 2-án kelt 3866. számú körrendeletében tájékoztatta az érdekelt kereskedőket a könyvvezetéssel kapcsolatos kötelezettségekéről. A körrendelet értelmében azok a kereskedők, akiknek a kereskedelmi adóalapjuk évi 75 ezer lei jövedelem, azok folyó évi április elsejétől kezdve kötelesek vezetni a kereskedelmi törvény 22. és a bélyegtörvény 19. szakaszában előírt üzleti könyveket. Azok a kiskereskedők és kisiparosok, akiknek megadható kereskedelmi jövedelme évente 75 ezer leien alól marad, folyó évi április elsejétől kezdődőleg évi 200 lei megváltási összeget kötelesek fizetni, ami azonban nem jelenti azt, mintha ennek az összegnek ellenében az ebbe a csoportba tartozó kiskereskedők és kisiparosok teljesen mentesek lennének a könyvvezetési kötelezettségek alól. Az ilyen csoportba tartozó kiskereskedők és kisiparosok is kötelesek a szabályszerűen felbélyegzett üzleti könyveket: a pénztárnaplót és leltárt beszerezni. Az évi kétszáz leies megváltási összeg csak azt a könnyítést engedélyezi részükre, hogy az üzleti könyvekben a kiadási és bevételi tételeket nem kötelesek naponként bevezetni, hanem a könyvelést későbbi időpontban is végezhetik.

Olcsó húsvéti vásár a CUBA cégnél

Oradea, Avram Iancu 10.

Telefon 640.

1 kg I-ma torta csokoládé	90 lei
10 deka arany mazsola	9 "
1 kg. japán rizs	28 "
Vigyázat nem avas	
fehér beles dióbél	56 "
10 deka mogyorobél	6 "
10 deka banán cacao	6 "
1 liter I-ma tea rum	62 "
1 liter I-ma Licheur minden ízben	60 "
1 liter olasz Vermuth és Malaga	70 "
1 garnitúra Crème Jolié	90 "
1 üveg pezsgő	120 "
1 liter furmint ó-bor	20 "
1 db ostse	12 "
1 kg. halsaláta	48 "
1 kg. húsvéti tojás drage	45 "
Csokoládé nyulak s tojások nagy választékban	
Peco tojásfesték drb-ja	1 lei

„CUBA”

fűszer, csemege és cukorka üzlet,
Oradea, Str. Avram Iancu 10. Telefon 640.

Raboltak, hogy részegeskedjenek. Targu-Mures. Saját tud. Még 1934 húsvéti előtt történt, hogy Hegedüs István, Dobos György, Kilyén Albert és Király Ferenc Caluser községbeli legények összebészték, hogy az ünnepekre egy kis innivalóról gondoskodnak. Egyikük azt a gondolatot vetette fel, hogy álljanak ki az országutara és Sófalvi Istvánától, aki rövidesen pálinkát fog átvinni a szomszédos Islau községbe, vegyék el az italt tartalmazó korsót. Tervüket végre is hajtották, sőt később György Andrást is megtámadták és ki akarták fosztani. A károsultak nyomban jelentést tettek a csendőrségnek, amely el is fogta a fosztogató legényeket s utonállásért, rablásért a törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével most 2—2 havi elzárásra ítélte őket.

VASUTI JEGYHAMISÍTÓ BANDÁT LEPELEZETT LE A FŐVÁROSI RENDŐRSÉG. Bucuresti. Saját tud. A bucuresti rendőrség vasuti jegyhamisító bandát leplezte le, amely egy vasuti tisztviselővel összejátszva, dolgozott. Az egyiknél 100 hamis vasuti jegyet találtak.

Elkészült Targu-Mures 1938—39. évi költségvetése. Saját tud. A város vezetősége most szavazta meg az 1938—39. évi költségvetést s azt jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminisztériumba. A költségvetés végösszege 67 millió 200 ezer lei.

Sportdíjak statisztikája Franciaországban. Párizsból jelentik: Most állították össze a sportdíjak statisztikáját Franciaországban. Összesen 322.000 díjazás történt az elmúlt évben. A díjakból 110.000-et katolikus sportegyesületek nyertek el, a kommunista és szocialista egyesületek pedig összesen csak 16.000 díjat. Az egyedüli „sport” amelyben utólráhetetlenek, ugylátszik, a látítás és az izgatás.

Népmiszsió Lunca de Sus-on (Jud. Cluc.) Április 3—10-ig miszió volt a hitközség részére, amelyet P. Szócs Dénes sumuleui ciuci ferenc-rendi házfőnök tartott. A kiváló népszónok szentbeszédeire nagy csoportokban jöttek a csángó hívek és szeltében-hosszában 11 kilométeres község völgyeiből jött a szétszórtan lakó nép az Isten házába, hogy a szent miszió áldásaiban részesüljön és eddig nem tapasztalt nagy számban járultak a bűnbánat szentségéhez. Valóban — az apostoli szó szerint „kedves idő” vala ez. A népmiszsióknak igen áldásos a hatásuk a hívek lelki-életére.

A SPANYOL KATOLIKUSOKAT SEGÍTŐ BIZOTTSÁG. Newyorkból jelentik: Még 1937 májusában megalakították az amerikai katolikusok spanyol testvéreik támogatására a segítő bizottságot. A gyűjtéseket a toledói érsek rendelkezésére bocsájtják. A segélyeket árvák, betegek és harc képtelen sebesültek kapják. Ezzel kapcsolatban kell felemlítenünk az északamerikai National Catholic Welfare Conference nyilatkozatát, amelyben a köztársasági spanyolbarát mozgalmakat és azok tagjait nyíltan megvádolja, hogy tevékenységükkel ők is felelősek a sok ezer pap, szerzetes és világi legyilkolásáért, templomok lerombolásáért és a vallás kegyetlen üldözéséért!

Ütven ezer ekét vásárol a kormány a hazai vasgyáráktól. Cluj. Saját tud. A hazai vasgyárak, amelyek vaskék előállításával is foglalkoznak ajánlatot tettek a földművelésügyi minisztériumnak arról, hogy a szövetkezetek bevonásával nagyobb mennyiségű ekét vegyen át több évi részletfizetésre való eladásra. A javaslat szerint a kormány 50 ezer ekét vesz át 85 millió lei értékben. Ezen összegből a kormány 50 millió leit készpénzben fizet ki, míg 35 millió leit a gyárak kintteleznek az eladással megbízott szövetkezeteknek. A szövetkezetek a kormány és a gyárak részéről kapott hitel alapján az ekék 4—5 évi részletre adják el a földműveseknek.

*** Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.**

A bolsevizmus és a zsidóság

Varsóból jelentik: A kommunista Oroszországban, Ukrajnát is beleértve, ma is 3 millió zsidó él. Zsidó oldalról közölt adatok szerint ez a szám jelentősen nem növekedett az utóbbi években, mert a bolsevista kormányzat a zsidó vallásnak és nemzeti mozgalomnak is ellensége. Amelyik zsidó vallásának hátat fordít és megtagadja nemzetiségét, az előtti Szovjet-Oroszországban a legnagyobb érvényesülési lehetőségek nyílnak. Az a vélemény, hogy Stalin véres terrorjának zsidóellenes éle lenne, nem felel meg a valóságnak. Egy zsidó távirati iroda nem régen közölte a szovjet népbiztonsági statisztikáját, amely világot vet a zsidók mai oroszországi helyzetére. Szovjet-Oroszországban ma 82.300 zsidó egyetemi hallgató van az 1917-beli 2000-el szemben; 424900 zsidó középiskolás az 1917-beli 51.000-el szemben; 30900 zsidó műegyetemi hallgató, míg 1917-ben egy sem volt. Ma tehát Oroszországban 518.000 zsidó kap magasabb kiképzést az 1917-beli 53.000-el szemben. Ha a nemzsidó ifjuság hasonló arányban venne részt a magasabb iskolai képzésben, akkor 25 millió közép- és főiskolásnak kellene ma Oroszországban lenni. Ez azonban teljes képtelenség. A zsidóság nem panaszkodhatik tehát Szovjet-Oroszországban. Inkább a leigázott 150 millió szegény oroszoknak van joga a panaszra...

Romantikus történelmi végrendelet került napvilágra a lebontott ház pincéjéből

Török időkből származó arany és ezüst marhákról, titokzatos földalatti utakról beszél a regényes végrendelet

Cluj. Saját tud. A város egyik külvárosában, a Pop Cicio utca egyik házat lebontották és pincéjéből 1716. évből, azaz 222 évvel ezelőtt íródott végrendelet került napvilágra. A végrendeletben bizonyos Kolozsvári Varga Pál azt írja, hogy a közeli Gilau község határában nyomára jutott még a török üldözések idején föld alá rejtett nagymennyiségű kincsek. A végrendelet írója pontosan megjelöli a helyet, ahol a kincsek képező arany és ezüst marhákat megtalálhatják. Említést tesz továbbá a végrendelet arról is, hogy Cluj városát a környező községekkel alagutak kötik össze arra az esetre, ha a város lakosságát váratlan támadás, érné az alagutakon el lehessen menekülni. Kolozsvári Varga Pál azonban végrendeletében nem nevezi meg azokat a helyeket, ahol ezeknek az alagutaknak a lejárata van vagy ahol azok elhúzódnak. Most egy bizottság alakult, amely alapos tanulmányozás tárgyává teszi a végrendeletet és felülvizsgálják, hogy az abban megjelölt helyen valóban megtalálják-e az elrejtett kincseket.

A kiadékhivatal üzenetei

Székely Gy. Brasov. Levelezőlapját megkaptuk, az adatokat pótoltuk.

Elsőáldozási

emléképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható könyvosztályunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 2'50 lei, a kisebbméretűek (14×23 cm.) ára 1'50 lei.

Április 20-án éjjel megszűnik a kézitelefon-központ

Április 21-től

csak az automataközpont működik

Addigra minden előfizető megkapja az új telefonkönyvet, hogy az automata-telefont zavartalanul használhassa.

Az automata telefon-központ ünnepélyes felavatása április 21-én délben lesz.

Hozzájárulás a határ-erődítmények költségeihez

A megyefőnökség felkéri az alant felsoroltakat, hogy április 14-én, csütörtökön a határerődítményi építkezéshez való hozzájárulás megbeszélésére végezzék a vármegyei prefektúra termében megjelenni szíveskedjenek:

Herea Petru, Kóvári György, Iovan Laurentiu, Erisey Lajos, özv. Zich Imréné, Szabo Ferenc, Molnár József, Lówy Lajos és nepe, Beck József, Crainic Gheorghe, dr. Ciupa Lázár, Porteanu Alexandru, Grünfeld Béla, Prip István, Breuer József, Campian Teodor, Maera Teodor, Mezei Ioan, Vád. Pop Ioan, Grün Samuel, Gabris Craciun, özv. Nusbau Dezsőné, Farkas Sarolta, Andriška Leon, Filimon László, Hanga Péter, Dobay György, Németi Mórné, Seiler Miklós, Corbut Ludovic, Horváth Gyula, Kovács Ferenc, Gergey Jenő, Rotschild Arnold, Vargha Gyula, Frenkel Lajos és neje, dr. Bercei Andor, Barta Sándor, Humel Ede, Schwartz Ignác, Voncez Nicolae, Pop Gheorghe și soția Bruchental Elena, Gál Péter, Brindaș Alexandru, Suntuioi Gheorghe, Muresan Alexandru, Vád. Man Iuliu, Friedmann Mayer, Spreng Farkas és Blum Testvérek, Ort. Caputiniilor rom. cat. Vasvári Zsigmond, Simionovits Nicolae, Isler Aron, Parochia Evrească, Urai Jacob, Mezei Irén, özv. Zeunk Ferencné, Vinkler Ede, Gara Sándor, Deutsch Gábor, Vád. Pop Ioan, Comunitatea Evrească ort. özv. László Lászlóné, Kemény Ferenc, dr. Schwartz Teodor, Barta Jenő, Katona József, Nagy Ferenc, Gál Imre, Schmausz József, Blech Aron, Filimon László, Tarsoly Lajos, özv. Hachmaier Benjáminé, Ifi. Forga Lajos, Gergely József, Rácz Béla, Salamon Lajos, Szilágyi Lajos, Kohn Vilmos, özv. Rácz Jánosné, Hitter Ignác, Mihály Ferenc és neje, Szilágyi Lajos, Rapezel Testvérek, Schreiber Jakob, Klein Béla, Rosenthal Ignác, Nagy Armin, Murányi Géza, Pernyész István, Molnár Lajos, Gottlieb Béláné, Benedek H., Spitzer Vilmos, Matei Béláné, Ratiu Ioan, Nagy József, Ardelean Florian.

* A létért való küzdelemben gyakran hathatós segítségére van a dolgozó egyéneknek egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz reggel éhgyomorra bevéve azért, mert ez gyorsan szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos bélműködést és anyagcserét. Kérdezze meg orvosát.

Kultúrelőadás az Építőiparosok Szövetségében. Az oradeai Építőiparosok Szövetsége kulturális előadás sorozatot rendez, amelynek legközelebbi előadója Virányi Béla építésmérnök, ny. főmérnök, aki folyó hó 14-én, csütörtök este pontosan 6 órakor a Szövetség Sag palotájában levő helyiségében előadást fog tartani a nemzeti építőművészetekről, főként a román és a magyar építőművészetekről. Ezen rendkívül érdekesnek ígérkező előadásra ezúton hívjuk meg az Építőiparosok Szövetségének összes tagjait. Tagokon kívüli érdeklődőket is szívesen lát a szövetség vezetősége.

Temetések Oradeán. Berda József 72 éves korában meghalt. Temetése április 13-án volt a Iosiai temetőben. — Özv. Stefan Józsefné szűl. Pfeifer Etus 54 éves korában meghalt. Temetése április 13-án volt a Rulikovszky-kápolnából. — Moldovan Katalin 77 éves korában meghalt. Temetése április 14-én lesz. Nojorid közösgében. (Caritas.)

Nagyheti és húsvéti Istentiszteletek a római katolikus templomokban

A székesegyházban:

Nagycsütörtökön: délelőtt 10 órakor ünnepi nagymise, oltárfosztás. Délután 3 órakor Jeremiás siralmaj és gyászvecsernye.

Nagypénteken: délelőtt 10 órakor csónkamise, passió, a szentkereszt letelezése, a legméltóságosabb Oltáriszentség sírba helyezése, szentbeszéd délután 3 órakor Jeremiás siralmaj. Este 7 órakor szentségbetétel.

Nagyszombaton: reggel 8 órakor szentségkítétel, tűzszentelés, húsvéti gyertya és keresztvízszentelés, nagymise, este 6 órakor feltámadási szertartás és körmenet.

Húsvétvasárnap: délelőtt 10 órakor főpapi szentmisét és szentbeszédet mond Molnár D. Kálmán preláus-kanonok, püspöki helynök, délután 3 órakor főpapi vecsernye.

Húsvéti hétfőjén: délelőtt 10 órakor nagymisét mond dr. Némethy Gyula preláus-kanonok, délután 3 órakor ünnepi vecsernye.

Az olosighi Szent Lélek (Barátok) plébánia templomában:

Nagycsütörtökön: délelőtt 9 órakor nagymise, szentbeszéd, oltárfosztás, este negyed 7 órakor Jeremiás siralmaj és liturgikus szentbeszéd.

Nagypénteken: délelőtt 9 órakor passió, csónkamise, szentbeszéd, este negyed 7 órakor Jeremiás siralmaj, keresztúti ájtatosság, szentbeszéd és Szentségbetétel.

Nagyszombat: 7 órakor szentségi kitétel, tűzszentelés, keresztút és húsvéti gyertya megszentelése, nagymise, délután 7 órakor feltámadási szertartás és körmenet.

Húsvétvasárnapján: 7, 8 órakor csendesmise, szentmise alatt a húsvéti ételek megáldása. Délelőtt fél 10 órakor ünnepi nagymisét mond Gálffy Sándor plébános, szentszéki tanácsos, fél 12 órakor csendesmise. Délután fél 7 órakor ünnepi litánia.

Húsvéthétfőn: a misék a vasárnapi sorrendben lesznek megtartva. Délután fél 7 órakor litánia.

A Szent László templomban:

Nagycsütörtökön: 9 órakor nagymise, délután 3 órakor Jeremiás siralmaj.

Nagypénteken: 9 órakor csónkamise, keresztletelezés, passió, szentbeszéd (mondja Bogdánffy Szilárd hittanár), délután 3 órakor Jeremiás siralmaj, 7 órakor keresztút és szentségbetétel.

Nagyszombaton: 8 órakor szentségkítétel, a szertartások után nagymise, délután 7 órakor feltámadási szertartás és körmenet.

Húsvétvasárnap: 7, 8 órakor csendesmise, fél 10 órakor ünnepi nagymisét és szentbeszédet mond Mellau István pápai kamarás, plébános, 11 órakor csendesmise, délután 3 órakor ünnepi vecsernye.

Húsvéthétfőn a misék vasárnapi sorrendben lesznek megtartva.

A venetiai plébánia templomban:

Nagycsütörtökön: 9 órakor nagymise, délután 3 órakor Jeremiás siralmaj.

Nagypénteken: 9 órakor passió, csónkamise, szentbeszéd, délután 3 órakor Jeremiás siralmaj, 6 órakor szentségbetétel.

Nagyszombaton: reggel 6 órakor szentségkítétel, tűz, húsvéti gyertya- és keresztvízszentelés, utána nagymise, délután 6 órakor feltámadási szertartás.

Húsvétvasárnap 7 és 8 órakor csendesmise, 9 órakor ünnepi nagymisét mond Halász Gyula c. kanonok apátplébános, délután 3 órakor ünnepi vecsernye.

Húsvéthétfőn: Misék a vasárnapi sorrendben lesznek.

Az irgalmasrend templomában:

Nagycsütörtökön: 8 órakor nagymise.

Nagypénteken: reggel 8 órakor csónkamise, délután 5 órakor feltámadási szertartás és körmenet.

A Kapucinus Atyák templomában:

Nagycsütörtökön: 9 órakor szentmise és közös szentáldozás.

Nagypénteken: 9 órakor szentkereszt letelezése, csónkamise.

Nagyszombaton: 8 órakor szertartások, 9 órakor szentmise, délután 6 órakor feltámadási ünnepség.

Húsvétvasárnap és hétfőn: 7 órakor szentmise, 10 órakor nagymise, délután 4 órakor litánia és szentbeszéd.

A Iosiai Kis Szent Teréz plébánia-templomban:

Nagycsütörtök: reggel 9 órakor énekes szentmise, utána oltárfosztás, délután 3 órakor Jeremiás siralmaj.

Nagypénteken: reggel 9 órakor passió, csónkamise, majd a szentkereszt letelezése és az Oltáriszentség szentisírba tetele, utána szentbeszéd, délután 3 órakor Jeremiás siralmaj és szentkeresztúti ájtatosság.

Nagyszombat: reggel 8 órakor tűzszentelés, utána keresztvíz szentelés, majd énekes szentmise, délután 7 órakor feltámadási körmenet.

Húsvét vasárnap: reggel 7 órakor és ital-szentelés, 8 órakor csendes szentmise, 10 órakor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd, délután 3 órakor vecsernye.

Húsvét hétfő: reggel 8 órakor csendes szentmise, 10 órakor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd, délután 3 órakor vecsernye.

A premontrai rend templomában:

Nagycsütörtökön és Nagypénteken: délután fél 4 órakor Jeremiás siralmaj.

Nagycsütörtökön, Nagypénteken és Nagyszombaton a szertartások reggel 8 órakor az elmélkedések után lesznek.

Nagypénteken: délután 2 órától 3-ig elmélkedés Krisztus hét szaváról, este 6 órakor szentbeszéd, utána keresztút.

Nagyszombaton: délután fél 5 órakor feltámadási körmenet.

Április 24-én, Fehérvasárnapján a premontrai rend visszaállításának emlékére Szentségimádás.

A Szent Orsolya-zárda templomában:

Húsvétvasárnap és hétfőn reggel 7 órakor szentmise, délután 4 órakor litánia.

LEGUJABB

A francia kamara nagy többséggel megszavazta a pénzügyi felhatalmazást

Daladier júniusban megkísérli a nemzeti egység kormánya megalakítását

Párizsból jelentik: A kamara éjszaka fél három órákor 514 szavazattal 8 ellenében elfogadta a felhatalmazási javaslatot. Egyedül csak a Marin-csoport szavazott a kormány ellen, viszont nem vett részt a szavazásban a köztársasági egyesülés 48 tagja, két radikális-szocialista, több független köztársasági, a független

népkió tiz tagja és a kisebb pártok tizenegy tagja.

Daladier a bizalmi szavazat után a folyosón a következőket mondotta:

— Ez a szavazás irányjelzést tartalmaz. Talán júniusban meg fogom kísérelni a nemzeti egység kormányának megalakítását.

Japan az idegen alattvalók eltávolítását kívánja a kínai hadműveletek területéről

Felszólítás a Pekingi diplomáciai testülethez.

Londonból jelentik: Japan a pekingi diplomata testületekhez intézett jegyzékében felkéri az idegen hatalmakat a következőkre:

1. Közljék Japánnal a hadműveletek területén lévő tulajdonok pontos fekvését.
2. Követeljék Csang-Kai-Sek hatóságaitól, hogy tiltsák meg az idegen lobogók használatát.
3. Szólítsák fel az idegen alattvalókat, hogy egyelőre távozzanak el a hadműveletek színhelyéről.

A jegyzék leszögezi, hogy ha a hatalmak nem teljesítik a felhívást, Japan nem tesz többé különbséget az idegen lobogók jogosult, vagy jogosulatlan használatát között.

Manilai jelentés szerint a Fülöp-szigetek közelében vasárnap és hétfőn 22 ismeretlen nemzetiségű torpedóromboló jelent meg. A hajók a kormányhajó felszólítására sem igazolták magukat, hanem eltűntek. Azok hiszik, hogy Japan tengeralattjárókról van szó.

Az angol alsóház elvben megszavazta a középeurópai zsidó menekültek palesztinai állampolgárságát

Palesztinában kiűljük a terrorcselekmények

Londonból jelentik: Az angol alsóház rövid vita után első olvasásban elfogadta Lockar Lampton konzervatív képviselő indítványát, hogy adják meg elvben valamennyi középeurópai zsidó menekültnek a palesztinai állampolgárságot. Politikai körökben nem hiszik, hogy a javaslat második olvasásban is többséget kapna, tekintettel arra, hogy Palesztina mandátumos terület és az angol parlament nem

hozhat olyan határozatot, amely palesztinai állampolgári kérdéseket rendez.

Haifából jelentik: A terrorcselekmények ismét kiűljük. Haifában több bombamerénylet történt. A bombák öt embert megöltek, közülük három angol rendőrt. Röviddel később egy pokolgép két angol rendőrt ismét tépett darabokra. Haifába rendőri és katonai megerősítés érkezett.

Táviratváltás Darányi magyar miniszterelnök és Hitler kancellár között a német népszavazásról

Budapestről jelentik: Darányi miniszterelnök hétfőn Hitler német kancellárhoz a következő táviratot intézte:

— A német népszavazás egyhangú fényes eredményéhez Excellenciádnak legőszintább és legmelegebb jókívánságaimat fejezem ki.

A német birodalmi vezér és kancellár a következő táviratban válaszolt:

— A német népszavazás eredményéhez küldött baráti jókívánságait Excellenciádnak szívből köszönöm.

Főtisztelendő Plébánia Hivatal

Tisztelettel értesitem az összes Főtisztelendő plébánia hivatalokat és más egyházi intézményeket, hogy férjem halála után nagymultú építési irodájának vezetését sajátmagam vettem át és azt férjem általánosan ismert, becsületes munka-szellemében kipróbált szakembereimmel és tökéletes szakmai felszereléssel irányítom. Továbbra is elvállalok és végrehajtok mindenféle szakmába vágó munkálatot, ha templomot, iskolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tatarozni. Megkeresésre, saját költségemen szakemberem a helyszínre utazik. További sajnóspártfogást kér

ÜZV BALINT DÁNIELNÉ
Oradea, Str. Delavrancea 32.

Apréhiédetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim” a kiadóban” további 10 lei. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel ezedi a nyomda.

Adás-vétel

Veszek
aranyat, ezüstöt, briliánsot. Herbt ékszeraruház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Szentképek
kerettel és anélkül is olcsón kaphatók minden nagyságban Frenzel, Oradea, Str. Viatura No. 44.

Olcsón eladó:
bolygalbum, lombfűrész, másológép, ülőkád, vasgép, szentképek, börtuntörténet. — Oradea, Str. Densuşianu 25. szám.

Egy fűszerüzlet
teljes berendezése fiókok, állványok, mérlesek, stb. eladók. — Ugyanott egy kifutó fiú felvétetik. Mezey János, Oradea, Piata Uniri No. 2.

Hangverseny
harmonium, jó állapotban eladó. Oradea, Str. Ciordas 19.

1 liter
evőgyvörös bor 14 lei. Jó Lajos fűszerüzletben. Oradea, Str. Take Ionescu 24. szám.

Szülő
4 kat. hold, 2 szobás urilakással, istállós, vinellér lakással, borház, présekkel, hordókkal és nagy gyümölcsösökkel eladó, esetleg bérbeadó. Cim: Oradea Calea Izvoarelori No. 75.

Eladó
egy ókártya levő címbalom és egy pult hentesnek, fűszeresnek). Oradea, Str. Porumbelului 11. Pollmann.

Kerti
vasasztal eladó. Oradea Str. Vasile Conta No. 4. Tóth.

Spárga tövek
elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád kertgazdaságában, Oradea, Calea Ruinelor 1. sz. Petőfi-u. végén.

Hűlőféle

Cserép-
és palatető munkát jutányos árban készít Burzik Sándor cserépező mester. Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Közörléssünk
ifj. Kelmén közörléssünk, Oradea, Piata Mihai Viteazul.

* Fontos mindenki részére. Saját érdekében még ma eszközölje vásárlását, torlódás elkerülése végett, a London kötődében Oradeán, ahol most olcsó árusítás van.

Részült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5

Tarján

órák és ékszerész Oradea, Blv. Regele Ferdinand No. 8. Javitások olcsón és szakszerűen készülnek.

Alkalmazás

KÖNYVKÖTŐ
leányok papírhajtógatói munkára a Szent László Könyvnyomdában azonnal felvétetnek

Ügyes

perzsaszőnyeg szővő leányt keresek. Oradea Str. Take Ionescu 13.

Gondnoki,

gazdasági felügyelő esetleg házvezetési állást keres gyermektelen házaspár, ki gazdasági és kertészeti teendőkkel teljes gyakorlatlal rendelkezik. Címét a kiadóba kér.

Gazdasszony,

házvezetőnői állást főzést vállalok. Burikné, Oradea, Str. Ciorgariu 11. Házmeztárnól.

Lakás

Modern,

teljes komfortos lakások május 1-re kiadók: földszinten 4 utcai szobás, kerti házból földszintes 2 és 3 szobás, emeletes 3 és 4 szobás. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 42. Báro Gerliczy iroda.

2 szobás

utcai lakás azonnal kiadó. Oradea, Str. Petru Rareş No. 7. Ertekezni: Str. Negruzi 18.

Gyermektelen

pontos fizető házaspár keres egyszobás előszobás esetleg 2 kisebb szobából álló lakást. Címét a kiadóba kér.

Háromszobás

fürdőszobás utcai lakás melletk helyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Parcul Albatula 2. Poliklinikával szemben.

Egy

udvari szoba, konyha, május 1-re kiadó Oradea, Stefan cel Mare 19

Magánház

nyaralónak kiadó. Tüdőszanatorium utvonalan. Ertekezni Tarján ékszerüzlet. — Oradea, Bul. Reg Ferdinand 8.

Kiadó

május 1-re 3 szobás előszobás, fürdőszobás lakás, melléképületekkel. Strada Petőfi 24. — Ugyanott eladó egy házhely 19 méter fronttal.